

Вміст білка в борошні пшениці озимої м'якої більшою мірою залежав від генотипу та попередника і меншою від строку сівби. Спостерігається тенденція зменшення показника седиментації за сівби пшениці в більш пізні строки по попереднику горох і збільшення по попереднику озимий ріпак. Найменший вплив попередників та строків сівби на якість зерна виявлено в сорту 'МІП Княжна'. За показниками якості зерна кращими сортами є 'Горлиця миронівська', 'МІП Княжна' та 'Берегиня миронівська'.

УДК 631.527.1

Реут А. А., кандидат биологических наук, старший научный сотрудник

Миронова Л. Н., кандидат сельскохозяйственных наук, заведующий лабораторией

ФГБУН Ботанический сад-институт Уфимского научного центра РАН

E-mail: cvetok.79@mail.ru

ИТОГИ СЕЛЕКЦИИ ДЕКОРАТИВНЫХ КУЛЬТУР В БОТАНИЧЕСКОМ САДУ-ИНСТИТУТЕ УНЦ РАН

В Башкирии работы по созданию новых сортов пиона гибридного были начаты еще в 50-х гг. XX века О. А. Кравченко и Л. С. Новиковой. Ими было создано 6 сортов, пользующихся широким спросом среди населения РБ и за ее пределами. По другим культурам селекционная работа не проводилась. За период с 1995 по 2012 гг. на базе Ботанического сада-института УНЦ РАН методами межвидовой и межсортовой гибридизации было создано 85 новых сортов декоративных культур, в том числе пионов – 17 ('Аврора', 'Аркаим', 'Иремель', 'Людмила Миронова', 'Мечта С.П. Королева', 'Мустай Карим', 'Ольга Кравченко', 'Рудольф Нуреев', 'Сашенька', 'Песня Курая', 'Полярник-8', 'Сабантуй', 'Торнадо', 'Чак-Чак', 'Чингиз-Хан', 'Урал-Батыр', 'Уфимец'), ирисов – 12 ('Амина', 'Кашкадан', 'Салават Чемпион', 'Салям', 'Акмулла', 'Зигальга', 'Инзер', 'Ирендик', 'Нугуш', 'Сагит Агиш', 'Ургун', 'Юрюзань'), хризантем – 42 ('Директор З.Х. Шигапов', 'Загир Исмагилов', 'Памяти Е.В. Кучерова', 'Профессор Л.М. Абрамова', 'Доктор В.П. Путенихин', 'Регина', 'Дина', 'Ленвера', 'Алтын Ай', 'Земфира', 'Осенние Грезы', 'Хадия Давлетшина', 'Дуслык-450', 'Страна Айгульм', 'Волны Агидели', 'Золотая Юрта', 'Шиханы Башкирии', 'Памяти Н.В. Старовой', 'Байрам', 'Виват Ботанику', 'Памяти С.А. Мамаева', 'Памяти А.К. Мубарякова', 'Кандры-Куль', 'Огни Уфы', 'Альфира', 'Сакмара', 'Ватан', 'Белая Река', 'Журавлиная Песнь', 'Зухра', 'Гульфия', 'Насима', 'Атыш', 'Афарин', 'Тюзель', 'Караидель', 'Лейсан', 'Мажит Гафури', 'Нэркэс', 'Полянка', 'Радик Гареев', 'Рима Байбурина'); гиппеаструмов –

14 ('Академия', 'Башкирия', 'Кармен', 'Памяти С.Т. Аксакова', 'Пионер', 'Румяные Щечки', 'Акбузат', 'Великий Моцарт', 'Талина Шипаева', 'Инна', 'Федор Шаляпин', 'Ласковый Май', 'Магия Весны', 'Шульган-Таш').

Новые сорта декоративных культур устойчивы к комплексу неблагоприятных факторов среды. Они жаро- и засухоустойчивы, успешно зимуют в условиях РБ, не поражаются болезнями и вредителями. Все новые сорта декоративных культур селекции БСИ включены в Государственный реестр селекционных достижений, допущенных к использованию. На них получены патенты и авторские свидетельства.

В настоящее время формирование современного ассортимента декоративных растений в Башкирском Предуралье происходит стихийно, без учета принципов экологической безопасности, целесообразности, без надежного таксономического контроля. В Башкирии работа по инвентаризации состава культивируемых растений и испытанию предлагаемого рынком ассортимента растений осуществляется в Ботаническом саду-институте УНЦ РАН. Сорта селекции БСИ значительно расширят региональный ассортимент декоративных культур новыми высокодекоративными и устойчивыми к неблагоприятным условиям РБ формами пиона, ириса и хризантемы, позволят сократить затраты на озеленение.

УДК 633.11/.14«324»:636.085.51:631.5

Свищунова І. В., кандидат сільськогосподарських наук,
старший викладач кафедри кормовиробництва, меліорації і метеорології
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: irinasv@ukr.net

ВПЛИВ СТРОКУ СІВБИ ТА СОРТУ НА ПОЖИВНІСТЬ ЛИСТОСТЕБЛОВОЇ МАСИ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО

Успішне ведення галузі тваринництва неможливе без добре налагодженого кормовиробництва. Однак, як показує практичний досвід, господарство з набором для вирощування у 5–6 основних культур не в повній мірі справляється з поставленим завданням. Це пов'язано як з обмеженим періодом їх використання, так і з незбалансованістю корму за перетравним протеїном. У зв'язку з цим, актуальним є пошук нетрадиційних рослин, здатних не тільки конкурувати з добре відомими культурами, але й значно переважати їх за господарсько-цінними показниками та стійкістю до несприятливих кліматичних умов, мати широку екологічну пластичність та забезпечувати стабільно високу продуктивність. Однією з таких культур є тритикале озиме.